

hvilken Maalestof han vilde, det vil sige, overlade til Enhver især for sit Vedkommende at nærme sig den apostoliske Tilstand saa meget, han lystede. Endvidere vil man ad den Vej, jeg har antyndet, og kun ad den, kunne naae at tilfredsstille den Trang, hvis Tilstedeværelse idetmindste i stærke Ord er gjort gjældende paa mange Steder i Landet, og som gaaer ud paa Forlangendet om frie Menigheder og frie Præster. Dette Maal lader sig kun naae paa den Maade, jeg har antyndet, idet ethvert Tilfyn fra Statens Side med Præsternes Ansættelse og deres Embedsgjerning ofte er et Indgreb i Menighedens Frihed. Jeg skal altsaa med disse korte Bemærkninger behøve, at jeg agter at gjenoptage det Forslag, jeg allerede har omtalt i forrige Samling og stillet i Betænkningen.

J. M. Hansen: Af den nuværende høitagtede Kirkeminister maa man altid — det vide jo Alle, — naar han optræder, navnlig i kirkelige Sager, vente, at han fremsætter Meninge, som ellers næstendeels ere ganske fremmede for os. Denne Sag har været behandlet meget ofte; men de almindelige Indvendinger, man pleier at høre, dem hører man ikke fra den høitagtede Minister; han er sig selv og kommer med, hvad der ud af hans eget Indre kommer frem, og det er fra en saa særegen Kilde, at den aldeles ikke rinder sammen med andre Kilder fra Modstandere af en sliq Lov. Det er derfor umuligt forud at være belavet paa, hvilke Indvendinger i en Sag den høitagtede Minister vil komme med; det maa blive, til man hører ham, thi det er ikke givet nogen anden Mand forud at vide, i hvilken Retning Ministeren vil slaae ind. Det er ogsaa betegnende, at den ærede sidste Tale (M. Jensen) var fuldstændig enig med den høitagtede Minister. Man pleier at sige, at Yderlighederne berøre hinanden, og dette viser sig ogsaa her: den høitagtede Kirkeminister og den ærede sidste Tale kunne gaae sammen i deres Modstand mod denne Lov. Jeg skal imidlertid søge at følge den høitagtede Minister, idet jeg kun beklager, at mine spage Øvner overfor hans rige Gaver til at fremstille ville lade meget tilbage at ønske. Den høitagtede Minister begyndte med at sige, at

naar man gav en Lov som denne, kunde man let komme i Forlegenhed, thi det var ikke muligt at forudsige alle de enkelte Tilfælde, hvori man vilde komme til at savne Bestemmelser, naar en saadan Lov var gaaet igjennem; men den høitagtede Kirkeminister maa tilgive mig, det kan man virkelig sige om en hvilken som helst Lov, vi forhandle. Den lovgivende Forsamling kunde overhovedet aldrig behandle en Lov af noget større Omfang og Vigtighed, uden at den samme Indvending med samme Grund kunde gjøres, at det var umuligt at forudsige alle Enkeltheder. Der kan, naar et Udkast er blevet til Lov, indtræde saadanne Tilfælde, hvorpaa Loven ikke har tænkt, og hvormed man kan komme i Forlegenhed; men dette kan ikke være en særegen Indvending mod denne Lov fremfor mod andre Love. Jeg antager derfor, at denne Indvending ikke for det ærede Thing vil have Stort at sige. — Den høitagtede Minister kom til at sige, at han kunde forstaae, at man vedtog saadanne faste Lønningslove for de juridiske Embedsmænd og for de Militaire, men det passede ikke for Kirkens Embedsmænd, og han kom derved til at tale Noget om, at disse vel i en vis Forstand kunde siges at være Statens Embedsmænd, men — og dette „men“ thøede paa, at det Efterfølgende havde Mere at betyde — de vare tillige Kirkens Tjenere. Den høitagtede Minister kom til at sammenligne de juridiske Embedsmænd med Bricker, naar de havde saadan fast Lønning; de kunde da betegnes som Bricker, der kunde flyttes aldeles vilkaarligt. Jeg troer, at Rigsdagen og de juridiske Embedsmænd og de fleste Andre ville være meget uenige med Ministeren i, at Embedsmænd, der lønnes efter faste og bestemte Regler, kunne sammenlignes med Bricker, og jeg troer ligesaa lidt, at denne Sammenligning kunde passe paa de geistlige Embedsmænd, naar disse fik fast Løn. Men jeg skal ved denne Leilighed gjøre opmærksom paa, at den høitagtede Minister begik en meget stor Feil, der kun kan undskyldes med, at saamange andre lærde Mænd begaae den samme Feil, den nemlig, ikke at stjelne mellem Herrens Kirke og Folkekirken; det er en stor Feil, hvorved man kommer til at sammenblende høist forskjellige